ქართული ენა და ლიტერატურა

ანბანის შემდგომი პერიოდი

საგანი: ქართული ენა და ლიტერატურა
ძირითადი რესურსი/ტექსტი/: ჯ.ჩარკვიანი ,,მოფრთხილება უნდა“
თემა: ზრუნვა
შესაძლო დამატებითი თემატიკა:
კლასი: IVზ
საათების სავარაუდო რაოდენობა:
სკოლა: მე–11 საჯ.სკ.
პედაგოგი:მთვარისა წიკლაური
მატრიცის სარჩევი

დავალება	ცნებები და ქვეცნებები	საკითხი	საკვანძო შეკითხვები
მკითხველის პოსტერი	**ტექსტი – პოსტერი** **მოთხრობა–** მთავარი იდეა კითხვის და წერის სტრატეგიები	ლექსის მთავარი იდეის გამომხატველი პოსტერის შექმნა.	როგორ შევქმნა მკითხველის პოსტერი ჯ.ჩარკვიანის ლექსის–,,მოფრთხილება უნდა“ მთავარი იდეის გამოსახატავად? რამდენად შეესაბამება ჩემს პოსტერზე წარმოდგენილი მაგალითები ლექსის დედააზრს?

სამიზნე ცნება და მასთან დაკავშირებული მკვიდრი წარმოდგენები	**საკითხი:** ლექსი–ჯ.ჩაღკვიანი ,,მოფრთხილება უნდა“ მთავარი იდეის გამომხატველი პოსტერის შექმნა. **ქვეცნებები:** **მოთხრობის** მთავარი იდეა კითხვის და წერის სტრატეგიები	**საკვანძო შეკითხვები:** • როგორ შევქმნა მკითხველის პოსტერი ლექსის მთავარი იდეის გამოსახატავად? • რამდენად შეესაბამება ჩემს პოსტერზე წარმოდგენილი მაგალითები მოთხრობის დედააზრს?	**კომპლექსური დავალებები**

(1) ტექსტი - პოსტერი
(შედეგები: I 2; I 3; I 4; I 5; I 6; I. 7; I. 8; I. 9; I. 12; I. 13; I. 14; I. 15)

1. ტექსტის მეშვეობით ავტორი გვიზიარებს თავის სათქმელს, რომელიც ჩვენს ცხოვრებას უკავშირდება.
2. ტექსტში პირდაპირ ან არაპირდაპირ მოცემული მინიშნებების საფუძველზე შესაძლებელია ტექსტის სიღრმისეულად, ახლებურად გააზრება, ახალი კუთხით წარმოჩენა.
3. ტექსტის გასაგებად/შესაქმნელად მნიშვნელოვანია სტრატეგიების აღმოჩენა და გამრავალფეროვნება.
4. ტექსტი შეიძლება იყოს: **პოსტერი.**

1. შინაარსი

- პოსტერები იქმნება სხვადასხვა მიზნით;
- პოსტერზე ავტორი თვალსაჩინოდ გამოხატავს თავის სათქმელს/გზავნილს რაიმე თემაზე, საკითხზე/პრობლემაზე, მოვლენაზე.

2. აგებულება-სტრუქტურა

კომპლექსური დავალების დამუშავების ეტაპები (აქტივობები, რესურსები)

ეტაპი 1. მოსწავლეებისთვის კომპლექსური დავალების/დავალებების პირობის გაცნობა

დავალების მოთხოვნების გაცნობიერება

- ახსენით თქვენი სიტყვებით, რას მოითხოვს დავალება?
- რა ცოდნა-გამოცდილება გამოგადგებათ?
- რისი შესწავლა დაგჭირდებათ?
- თქვენი აზრით, რა გაგიადვილდებათ, რა გაგიძნელდებათ?
- რაში დაგჭირდებათ დახმარება?

ეტაპი 2. დავალების განხორციელება

ნაბიჯი 1. რა სტრატეგიები გამოიყენე ტექსტის გასაგებად

ა) რა სტრატეგიები გამოიყენე ტექსტის შინაარსის აღმოსაჩენად?

რესურსი – ,,მოფრთხილება უნდა"

აქტივობა 1. წინასწარი ვარაუდების გამოთქმა სათაურსა და ილუსტრაციაზე დაყრდნობით

აქტივობა 2. კითხვა პაუზებით

სამიზნეცოდნის (დეკლარატიული, პირობისეული, პროცედურული) კონსტრუირებაზეორიენტირებულიშეკითხვები **ქვეცნება:** **კითხვის სტრატეგიები**	• რას გეუბნება პირველადი მინიშნებები (მაგ., სათაური, ილუსტრაცია) შინაარსის შესახებ? რით უკავშირდება ისინი შენს ცოდნას? **(აქტივობა 1)** • რა იცი ლექსის შესახებ? რა მოლოდინი გაქვს? • რას გახსენებს ლექსის სათაური „მოფრთხილება უნდა'? • როგორ ფიქრობ, რა მოხდება? ------(**აქტივობა 2**) • რატომ ფიქრობ ასე? • რა მინიშნებებს ეყრდნობი?--------- • გამართლდა თუ არა შენი მოლოდინები? რამდენად გაითვალისწინე ყველა მინიშნება?

ნაბიჯი 1. რა სტრატეგიები გამოიყენე ტექსტის გასაგებად

ა) რა სტრატეგიები გამოიყენე უცნობი სიტყვების გასაგებად და ასათვისებლად?

რესურსები/აქტივობები

შექმენი პოსტერი, ჯ.ჩაღკვიანი ,,მოფრთხილება უნდა"მიხედვით,რომელზეც ასახავ მთავარი სათულ გაგებას.

ნამუშევარში:

✔ წარმოაჩინე მაგალითები სხვა წიგნებიდან, ფილმებიდან, რეალური ცხოვრებიდან, ბრძნული გამონათქვამები თუ ანდაზები, რომლებიც შეესატყვისება მოთხრობის დედააზრს;

✔ გამოკვეთე აზრობრივი კავშირი სათაურს, წარწერებსა და ილუსტრაციებს შორის;

✔ გამოიყენე ვიზუალური ეფექტები სათქმელის გამოსაკვეთად (მაგ., სხვადასხვა ზომის ასოები, ილუსტრაციების განლაგება) ;

✔ წინადადებების შინაარსის გათვალისწინებით შეარჩიე სასვენი ნიშნები;

პოსტერის წარდგენისას წარმოაჩინე:

- ახსენი, რით და როგორ უკავშირდება შენი პოსტერი ნაწარმოების მთავარ აზრს;
- რატომ ფიქრობ, რომ შენი ნამუშევარი პოსტერია
- რა სტრატეგიები გამოიყენე ტექსტის გასაგებად
- რა მინიშნებები და სტრატეგიები გამოიყენე ლექსის დედააზრის ამოსაცნობად
- რა სტრატეგიები გამოიყენე ნაშრომის შექმნისას

- პოსტერზე შეიძლება გამოყენებული იყოს წარწერები, სურათები, ფოტოები, რომლებიც აზრობრივად შეესაბამება ერთმანეთს;
- გამოიყენება ვიზუალური ეფექტები სათქმელის უკეთ გამოსაკვეთად, შთაბეჭდილების მოსახდენად (სხვადასხვა ზომის თუ ფერის ასოების, წარწერებისა და ილუსტრაციების მიზნობრივი განლაგება).

<u>3. ენა</u>

- გამოყენებულია სხვადასხვა შინაარსის მოკლე წინადადებები.

რესურსი 1 – სიტყვის პირამიდა

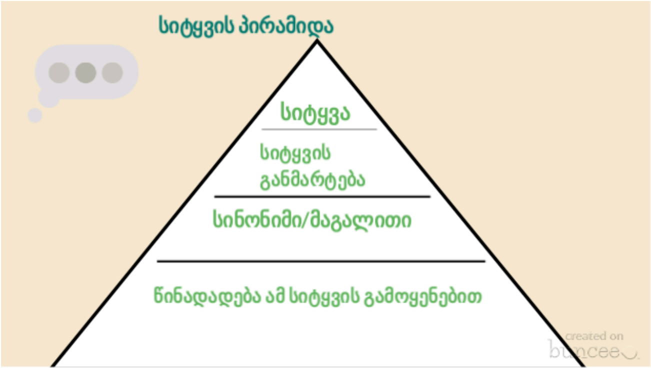

აქტივობა 1. ლექსიკაზე მუშაობა
აქტივობა 2. ლექსიკონის შედგენა
აქტივობა 3. შეავსე სიტყვის პირამიდა ახლად ნასწავლი სიტყვების გამოყენებით: ღურაჯი. გნოლი, მოლი. ველი. გოგმანი.

სამიზნეცოდნის (დეკლარატიული, პირობისეული, პროცედურული) კონსტრუირებაზეო რიენტირებულიშეკი თხვები **ქვეცნება:** **კითხვის სტრატეგიები**	• როგორ გესმით: „სანამ კიდევ რიხით,დაბრძანდება ჯიხვი..“ საიდან მიხვდი ამას? **(აქტივობა 1)** • სხვანაირად როგორ იტყოდით: „დაგოგმანებს“? რა შემთხვევაში შეიძლება ითქვას ეს? მოიყვანეთ მაგალითები. მოიფიქრე ერთ-ორწინადადებიანი ამბავი ამ სიტყვის გამოყენებით. • რას ნიშნავს სიტყვები - „ღურაჯი“ „გნოლი“ „მოლი“ • როგორ შეავსებდით სიტყვის პირამიდებს ამ სიტყვების გამოყენებით?

ბ) როგორ გეხმარება აბზაცი ტექსტის უკეთ გაგებაში? რა სტრატეგიები გამოიყენე კითხვაში გასაწაფად?

რესუსი/აქტივობა

რესურსი 1. ტექსტი „მოფრთხილება უნდა“

აქტივობა 1. სტროფების დასათაურება

აქტივობა 2. გაგრძელებებით კითხვა.

აქტივობა 3. ეპიზოდის გამომსახველობითად წაკითხვა

საშიზნეცოდნის (დეკლარატიული, პირობისეული, პროცედურული) კონსტრუირებაზეო რიენტირებულიშეკი თხვები **ქვეცნება:** **კითხვის სტრატეგიები**	• როგორ ამოიცანი სტროფი? სად იწყება, სად სრულდება სტროფი? • რატომ არის მნიშვნელოვანი სასვენი ნიშნების წინასწარ დანახვა? • როგორ გეხმარება სასვენი ნიშნები პაუზების დაცვაში, ინტონაციის შერჩევაში?

ნაბიჯი2. რა მინიშნებები და სტრატეგიები გამოიყენე ლექსის დედააზრის ამოსაცნობად

რესურსი/აქტივობა

აქტივობა 1. გონებრივი იერიში ლექსის დედააზრის ამოსაცნობად, აზრთა გაცვლა-გამოცვლა, ტექსტთან მიბრუნება მინიშნებებზე დასაკვირვებლად;
აქტივობა 2. გონებრივი იერიში მაგალითების შესარჩევად პოსტერისთვის და შერჩევა.

საშიზნეცოდნის (დეკლარატიული, პირობისეული, პროცედურული) კონსტრუირებაზეო	• რისი თქმა უნდა ავტორს საქართველოს ტყეებზე საუბრით?(**აქტივობა 1**) • რა დეტალებზე ამახვილებს ავტორი ყურადღებას? რატომ?

რიენტირებულიშეკ ითხვები **ქვეცნება:** **დედააზრი**	• როგორ გესმით მოთხრობის ბოლოს ავტორის მიერ ნათქვამი სიტყვები? ეთანხმებით თუ არა მის მოსაზრებას? • რამდენად უკავშირდება ავტორის სიტყვები მოთხრობის დედააზრს? რატომ ფიქრობთ ასე? • რისი თქმა უნდოდა ამ ლექსის ავტორს? რა არის ამ ლექსის მთავარი სათქმელი? რატომ ფიქრობ ასე? • როგორ ჩამოვაყალიბოთ ლექსის დედააზრი? • ვის აქვს განსხვავებული ვარიანტი? • ამ ამბის გამომხატველი რაიმე ანდაზა ხომ არ გახსენდებათ? • ვის რა მაგალითები გახსენდებათ თქვენი ცხოვრებიდან, წაკითხული წიგნებიდან, ნანახი მულტფილმებიდან ან ფილმებიდან ტყისა და მისი ბინადრების შესახებ • რომელ მაგალითებს გამოიყენებთ პოსტერისთვის ?

ნაბიჯი 3. რატომ ფიქრობ, რომ შენი ნამუშევარი პოსტერია

რესურსი 1: *პოსტერების ნიმუშები*

აქტივობა 1: პოსტერის არსებითი მახასიათებლების გახსენება

სამიზნე ცოდნის (დეკლარატიული, პირობისეული, პროცედურული) კონსტრუირებაზე ორიენტირებული შეკითხვები **ქვეცნება** მთავარი იდეა კითხვის და წერის სტრატეგიები	✔ რა საერთო მახასიათებლები აქვს პოსტერს? რით ჰგავს ერთმანეთს ყველა პოსტერი? ✔ აქვთ თუ არა წარწერები, ილუსტრაციები? ✔ შეესაბამება თუ არა აზრობრივად ერთმანეთს წარწერები და ილუსტრაციები? ✔ თვალსაჩინოა თუ არა ავტორის გზავნილი? ✔ რა ვიზუალურ ეფექტებს იყენებენ? რამდენად გამოკვეთს გამოყენებული ეფექტები მთავარ სათქმელს? (მაგ., სხვადასხვა ზომის თუ ფერის ასოების, წარწერებისა და ილუსტრაციების მიზნობრივად განლაგება). ✔ როგორი წინდადებებია გამოყენებული? ✔ რომელი სასვენი ნიშნებია გამოყენებული და რატომ? ✔ რას იტყოდით, როგორი უნდა იყოს კარგი პოსტერი?

	✔ როგორ გვეხმარება პოსტერის შექმნა ნაწარმოების უკეთ გაგებაში?

ნაბიჯი 4. ახსენი, რით და როგორ უკავშირდება შენი პოსტერი ნაწარმოების მთავარ აზრს

რესურსები/აქტივობები

რესურსი 1. მკითხველის დღიური

სიტყვა, წინადადება, ეპიზოდი, პერსონაჟი	**დაკავშირება ჩემს ცხოვრებასთან** • რით უკავშირდება ეს ტექსტი ჩემს ცხოვრებას, გამოცდილებას? • ვინ ან რა გამახსენა წაკითხულმა?

რესურსი 2. მოსწავლეთა ნამუშევრები

რესურსი 3. კრიტერიუმების ბადის ნიმუში

გ = გასაუმჯობესებელია კ = კარგია		
	მე	მასწავლებელი ან თანაკლასელი
რამდენად შეესაბამება მაგალითი მოთხრობის დედააზრს?		
აზრობრივად რამდენად შეესაბამება პოსტერის სათაური, წარწერა და ილუსტრაციები ერთმანეთს?		
რამდენად უწყობს ხელს ვიზუალური ეფექტები სათქმელის გამოკვეთას?		
რამდენად მართებულად გამოხატეთ სასვენი ნიშნებით წინადადებათა შინაარსი		
რა არის გასაუმჯობესებელი? ---		

რესურსი 4. მსმენელის დღიური

	რა მომეწონა? რით იყო საინტერესო, დასამახსოვრებელი?	რით ჰგავს, რით განსხვავდება ჩემი პოსტერისაგან?
გამომსვლელი 1.		
გამომსვლელი 2.		

აქტივობა 1. მკითხველის დღიურის შევსება
აქტივობა 2. იდეების გენერირება

აქტივობა 3. პოსტერისთვის ილუსტრაციების შერჩევა ან მომზადება; პოსტერის პირველადი ვერსიის მომზადება;
აქტივობა 4. თვითშეფასება ან ურთიერთშეფასება კრიტერიუმების ბადის საფუძველზე **(რესურსი 3);**
აქტივობა 5. გაუმჯობესება;
აქტივობა 6. საბოლოო ვერსიის შექმნა; მსმენელის დღიურის გამოყენება;

სამიზნე ცოდნის (დეკლარატიული, პირობისეული, პროცედურული) კონსტრუირებაზე ორიენტირებული შეკითხვები **ქვეცნება-წერის სტრატეგიები**	• რამდენად შეესაბამება მაგალითი მოთხრობის დედააზრს? • აზრობრივად რამდენად შეესაბამება პოსტერის სათაური, წარწერა და ილუსტრაციები ერთმანეთს? • რამდენად უწყობს ხელს ეფექტები სათქმელის გამოკვეთას? • რამდენად მართებულად გამოხატეთ სასვენი ნიშნებით წინადადებათა შინაარსი? • კიდევ რა მაგალითები გახსენდებათ თქვენი ცხოვრებიდან, წაკითხული წიგნებიდან, ნანახი მულტფილმებიდან ან ფილმებიდან, რომლებიც ლექსის მთავარ სათქმელს უკავშირდება? • რომელ მაგალითებს გამოიყენებთ პოსტერისთვის? • როგორ გააფორმებთ პოსტერს? • რომელი სტრატეგიები გაგვიადვილებს პოსტრის შექმნას ? • რით და როგორ გააუმჯობესებთ ნამუშევარს?

პოსტერების გამოფენა, დავალების წარდგენა;

დავალების განხორციელების პროცესში და წარდგენის დროს თუ შემდეგ დასასმელი შეკითხვების ბანკი (შეირჩევა საჭიროებისამებრ)

- რატომ ფიქრობ, რომ შენ მიერ შექმნილი პროდუქტი ნამდვილად პოსტერია?
- რა მიზნით შექმენი პოსტერი?
- რატომ ფიქრობ, რომ შენი გზავნილი თვალსაჩინოა?
- აღწერე, რა ნაბიჯები გადადგი, რა თანამიმდევრობით;
- რა დაბრკოლებებს წააწყდი დავალებაზე მუშაობის პროცესში? როგორ გადაჭერი? რატომ ვერ გადაჭერი? როგორ მოიქცევი მომავალში, რომ მსგავსი პრობლემა გადაჭრა; რა გაგიძნელდა, რა გაგიადვილდა? რატომ?

	• მსგავსი ფორმის, ან შინაარსის დავალება სხვა დროს თუ შეგისრულებია? მსგავსი სტრატეგიები გამოგიყენებია? • რა ძლიერი და სუსტი მხარეები გაქვს დავალების მოთხოვნებთან მიმართებით? რამ შეგიწყო წინსვლაში ხელი? რამ შეგაფერხა? • შენი თანაკლასელის რომელმა ნაშრომმა მიიპყრო ყველაზე მეტად შენი ყურადღება? რატომ? რით? • რას გააკეთებდი განსხვავებულად, ახლა რომ იწყებდე დავალებაზე მუშაობას? • როგორ/რა სტრატეგიების გამოყენებით გააუმჯობესებდი მიღწევებს/როგორ მიაღწევ უკეთეს შედეგს?	